

KØBENHAVNS KOMMUNE

SIKKER BY

- mindre kriminalitet og mere tryghed

Bilag 1: Sikker By programmet

Indholdsfortegnelse

<u>1. Sikker By programmet</u>	3
<u>1.1 Beskrivelse og motivation</u>	3
<u>2. Vision og visionsfortællinger</u>	4
<u>2.1 Vision for Sikker By</u>	4
<u>2.2 Vision for Indsatsområderne</u>	4
<u>2.3 Visionsfortællinger</u>	5
<u>3. Organiseringen i 6 indsatsområder</u>	11
<u>4. Kommunikationsstrategi for Sikker By</u>	21
<u>4.1 Målgrupper og målsætninger for kommunikation</u>	21
<u>4.2 Materialer i Sikker By-kommunikationen</u>	21
<u>5. Effektmåling af Sikker By</u>	22
<u>5.1 Effektmål og indikatorer/nøgletal</u>	22
<u>5.2 Nøgletal for kriminalitet</u>	26
<u>5.3 Proces for afrapportering</u>	27
<u>5.4 Begrebsafklaring</u>	27
<u>6. Koncept for selvevaluering af projekter og aktiviteter</u>	29
<u>6.1 Eksisterende systemer til selvevaluering</u>	29
<u>6.2 Indhold og videre proces</u>	30
<u>6.3 Evaluering og opfølgning på den ordinære drift</u>	31

1. Sikker By programmet

1.1 Beskrivelse og motivation

København er, sammenlignet med andre storbyer, en sikker by med en forholdsvis høj grad af tryghed blandt borgerne. Dog skal der arbejdes på specifikke områder for at fastholde eller nedbringe graden af både kriminalitet og utryghed i byen. Sikker By Programmet tager udgangspunkt i fire strategiske effektmål, der retter sig mod at skabe øget tryghed og begrænse kriminaliteten.

Ud fra de fire effektmål er formuleret seks indsatsområder med hver deres eksisterende eller foreslåede aktiviteter, der for nuværende vurderes som relevante i forhold til at nedbringe kriminalitet og utryghed i København. En oversigt over indsatsområderne og de tilhørende aktiviteter findes i organisationsdiagrammet i afsnit 3.

Aktiviteterne under indsatsområderne varetages af de relevante forvaltninger eller i samarbejde mellem flere forvaltninger.

Opgaven for Center for Sikker By og Sikker By Programmet bliver at have fokus på koordinationsopgaven og at sikre, at nye forebyggende og afhjælpende metoder og løsninger udvikles, testes, kommunikeres og evalueres. Den primære forebyggende driftsindsats, der udføres i sundhedsplejen, dagpasning, skoler, klubber, sociale foranstaltninger og i SSP-samarbejdet er velfungerende, men de mange forebyggende og tryghedsskabende muligheder skal synliggøres og samles i et program. Yderligere er der behov for, at samarbejdet med andre myndigheder, forskningsinstitutioner og private aktører koordineres, og at de nødvendige partnerskaber etableres.

2. Vision og visionsfortællinger

2.1 Vision for Sikker By

Sikker By - gør København tryggere

København er en tryk, attraktiv og mangfoldig storby med plads til både erhvervsliv, børnefamilier, en blomstrende kultur – og dermed også både liv og larm.

Selvom København er en tryk by at leve i, er der borgere, som oplever utryghed. Vi arbejder for en god og tryk hverdag for alle, og tager hånd om udsatte københavnere. Vi samarbejder på tværs og i helheder for at give alle børn og unge den bedste start på livet. Og vi indretter byen som en tryk ramme for fællesskabet - et fællesskab, der tager afstand fra kriminelle handlinger.

Vi skaber løsninger til københavnernes behov, og evaluerer og udvikler til stadighed vores arbejde. Vi er en stærk og engageret samarbejdspartner for Københavns Politi og for byens mange lokale og frivillige kræfter.

2.2 Vision for Indsatsområderne

En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge over 18 år

Vi hjælper udsatte og kriminelle unge til at forlade kriminelle miljøer og indgå i samfundsmæssige fællesskaber.

En særlig indsats for udsatte børn og unge under 18 år

Vi tager sammen med forældrene tidligt ansvar for udsatte børn og unge, så de får en god start på livet uden kriminalitet.

Beskæftigelse og uddannelse

Vi sikrer individuelt tilpassede uddannelses- og beskæftigelsesforløb for udsatte børn og unge.

Lokal indsats

Vi er til stede lokalt og har fokus på tryghed og koordination sammen med de lokale kræfter.

Fritidsliv med indhold

Vi har rammer for et attraktivt fritids- og byliv, således at så mange børn så tidligt som muligt får en meningsfuld fritid som del af en tidlig indsats.

Tryghed for kommunens ansatte og stabil drift

Vi tager hånd om medarbejdernes tryghed i byrummet og sikrer den fortsatte drift på kommunens institutioner i tilfælde af uro.

2.3 Visionsfortællinger

En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge over 18 år

Vi hjælper udsatte og kriminelle unge til at forlade kriminelle miljøer og at indgå i samfundsmæssige fællesskaber

Deniz har ikke noget job og han er heller ikke i gang med en uddannelse. Dagene går med tilfældige aftaler og med at være sammen med venner i bandemiljøet. I de sidste par år har Deniz begået en hel del voldsrelateret kriminalitet, og han har været sigtet for salg af narko.

I forbindelse med en afhøring hos Politiet om et væbnet overfald, spørger betjenten ham, om det nu ikke er ved at være på tide at slå ind på et bedre livsforløb. Betjenten fortæller om et særligt exitprogram, der kan hjælpe Deniz i gang med en uddannelse og senere arbejde.

Afhøringen hos Politiet sætter nogle tanker i gang hos Deniz. Han er nu 23 år gammel og har fået en kæreste, som er blevet gravid. Deniz vil gerne give sit barn en bedre start på livet, end den han kan tilbyde, hvis han fortsætter med at begå kriminalitet.

Deniz besøger en gang imellem det lokale Plus Center (tidligere benævnt værested) for at se fodboldkampe sammen med andre unge fra området. I Plus Centret får han kontakt til en exitekspert, som fortæller mere om hvilke muligheder, der er for at få hjælp til at komme ud af en kriminel løbebane og få et job.

Deniz beslutter sig for at give det et forsøg. Med hjælp fra exiteksperten, får han lagt et plan for et exitforløb, der lige netop passer til hans behov.

1½ år senere er Deniz godt i gang som voksenlærling i et VVS-firma. En af svendene i firmaet fungerer som hans mentor og sørger for at Deniz møder på arbejde hver dag. Deniz er flyttet sammen med kæresten i en større lejlighed, og glæder sig hver dag til at komme hjem til sin lille datter.

En særlig indsats for udsatte børn og unge under 18 år

Vi tager, sammen med forældrene, tidligt ansvar for udsatte børn og unge, så de får en god start på livet uden kriminalitet.

Ismail er 16 år. Han kommer fra en familie med indvandrerbaggrund og lav indtægt. Han har været hardcore på gaden med tyverier, ballade, hærværk og trusler.

Ismail har det ikke let. Han har ikke det danske sprog på ryggraden og er tit i konflikt med sin far, der via SSP's enkeltsagsbehandling kender til sønnens liv uden for familien. Men selv om Ismails far ikke vil have, at Ismail render på gaden om aftenen, overholder han ikke farens forbud.

Klasselæreren er opmærksom på, at Ismail er meget væk fra skolen. Derfor tager han sammen med socialrådgiveren på skolen kontakt til Ismail og hans familie for at lægge en plan for fremtiden.

Socialrådgiveren tilbyder Ismail at begynde i 8. klasse på Skolen Sputnik – en skole for børn, der har svært ved at forstå den almindelige skolekontekst. Han er glad for sin nye skole, og begynder at forstå, at den hårde stil på gaden vil ødelægge hans drøm et godt liv med job, familie og pæn indtægt. Han kan lide at blive udfordret, og han er skarp, kreativ og ihærdig i skolen. Han oplever at blive mødt med anerkendelse, og han bliver rost for, hvad han kan. Samtidig får han personlig rådgivning til at lære bedre og til at håndtere sine konflikter med sin far.

Ismail begynder også et i gadeplansprojekt, der er knyttet til et af kommunens klubtilbud. Projektet har sit eget mødested, hvor drenge som Ismail kan komme hver dag efter skole og i weekenderne uden at betale kontingent. Her lærer drengene også at lede sig selv, så de ikke ledes af omstændigheder.

I dag får Ismail gode karakterer i skolen. Han er stadig sårbar, når det gælder valget mellem at gå hjem eller hænge ud på gaden. Men han har en meget bedre dialog med sin far, og han går oftere og oftere hjem, når klubben lukker i stedet for at blive hængende på gaden.

Beskæftigelse og uddannelse

Vi sikrer individuelt tilpassede uddannelses- og beskæftigelsesforløb for udsatte børn og unge.

Søren er vokset op i Urbanplanen. Det meste af tiden har Søren, hans storebror og de to mindre søstre boet alene med deres mor. Både Søren's mor og stedfaren drikker, og stedfaren slår, når han er fuld. Ofte er der larm i lejligheden med vennerne fra bodegaen, så Søren og hans storebror strejfer tit rundt om aftenen.

Skolen er ikke noget for Søren. I de små klasser var det ok, men efterhånden kan han ikke følge med. Lærerne er hele tiden efter ham, fordi han laver ballade og pjækker, men han er ligeglad, for han ved, at moren ikke tager sig af opringninger og breve fra skolen. Søren vil bare ud af skolen og tjene penge.

En dag får de at vide, at afgangsklasserne kan komme i erhvervspraktik i tre måneder i stedet for at gå i skole. Søren beder om at komme i Bilka.

Bilka er bedre end skolen, men også en omvæltning, fordi det bliver tydeligt for Søren, at han ikke er god til at læse og skrive. Men han kan altid ringe efter skolens kontaktlærer, hvis der er problemer. Kontaktlæreren overtaler også Søren til at gå på ungdomsskolen om eftermiddagen. Den sidste måned i Bilka går bedre, og da han kommer tilbage til skolen er han sikker på at han gerne vil være butiksassistent. Og det er lykkedes ham at få et fritidsjob i Bilka. Det er hårdt med både skole, fritidsjob og ungdomsskole, men det forlanger både kontaktlæreren og hans mentor i Bilka.

Selvom både UU-vejlederen og Teknisk Skole er betænkelige, fordi det kniber med dansk og matematik, får Søren lov at starte på ønskeuddannelsen. Det viser sig desværre, at Søren slet ikke kan følge med. Efter otte uger giver han op, også fordi der igen er ballade derhjemme. Men allerede dagen efter ringer Helle fra jobcentret, og Søren er så fortvivlet, at han buser ud med det hele. Næste dag har Helle samlet to af faglærerne og kontaktlæreren på Teknisk Skole. De bliver enige om en løsning: Søren forlænger grundforløbet, så han får længere tid til at lære det hele og satser på den kortere uddannelse som virksomhedsserviceassistent-uddannelsen i stedet. Helle foreslår, at det nok også er en god ide at flytte hjemmefra. Der er kommet en ny ordning, så unge med hans baggrund havde fortrinsret til

kollegielejlighed, og bare en måned senere kan Søren flytte ind, og Helle har skaffet penge til møbler og en bærbar.

Lokal indsats

Vi er til stede lokalt og har fokus på tryghed og koordination sammen med de lokale kræfter.

Isma på 11 år og hendes 8-årige lillebror Hadi, plejer at mødes nede på legepladsen sammen med de andre børn fra kvarteret. Men efter at nogle større drenge er begyndt at hænge ud dernede, føler de sig utrygge.

Isma fortæller Ditte fra Områdefornyelsens kontor om drengene på legepladsen. Ditte kontakter flere aktører for at skabe en løsning: lederen af den lokale klub, formanden for boligforeningen, natteravnene og politiets kriminalpræventive medarbejder.

Der sker noget allerede samme aften; en gadeplansmedarbejder fra den lokale klub går forbi legepladsen og får en snak med de unge, og overtaler dem til at komme i den lokale klub. Næste dag melder fire af drengene sig ind i klubben, mens nogle få stykker ikke har penge til at betale medlemskab. Områdefornyelsen betaler for et prøvemedlemskab i fire uger.

Ditte kontakter også de lokale Natteravne og Politiet, som lover at gå forbi legepladsen på deres ture rundt i kvarteret. Endelig sikrer Områdefornyelsen sammen med den lokale boligforening, at der bliver sat bedre lys op på legepladsen. Tre uger senere kan børnene igen lege trygt.

Fritidsliv med indhold

Vi har rammer for et attraktivt fritids- og byliv, således at så mange børn så tidligt som muligt får en meningsfuld fritid som del af en tidlig indsats.

Mikkel hænger bare ud i sin sommerferie. Han smårapser lidt fra det lokale supermarked for spændingens skyld, men laver ellers ikke noget. En dag bliver han kontaktet af Lone, som er pædagog i klubben og SSP-medarbejder. Hun synes, at han burde finde noget at tage sig til i den lange ferie og vil gerne hjælpe ham på vej. Hun har hørt om Nørrebro karates aktivitet på SummerCamp, og da hun ved, at Mikkel har snakket om at gå til noget kampsport, foreslår hun ham at prøve det en af dagene.

Lone og Mikkel tager til kampsport-zonen, hvor Bilal fra Nørrebro Karate tager fat i ham og fortæller lidt om sportsgrenen. Mikkel får lov at kigge lidt på de andre, og er hurtigt med i aktiviteten resten af ferien. Da skolen starter igen, hjælper Bilal ham med at melde sig ind i klubben.

Efter et halvt år træner Mikkel hver mandag og onsdag, og er ofte med til stævner i weekenderne. Han har fået nye venner i klubben og de introducerer ham for nye kammerater.

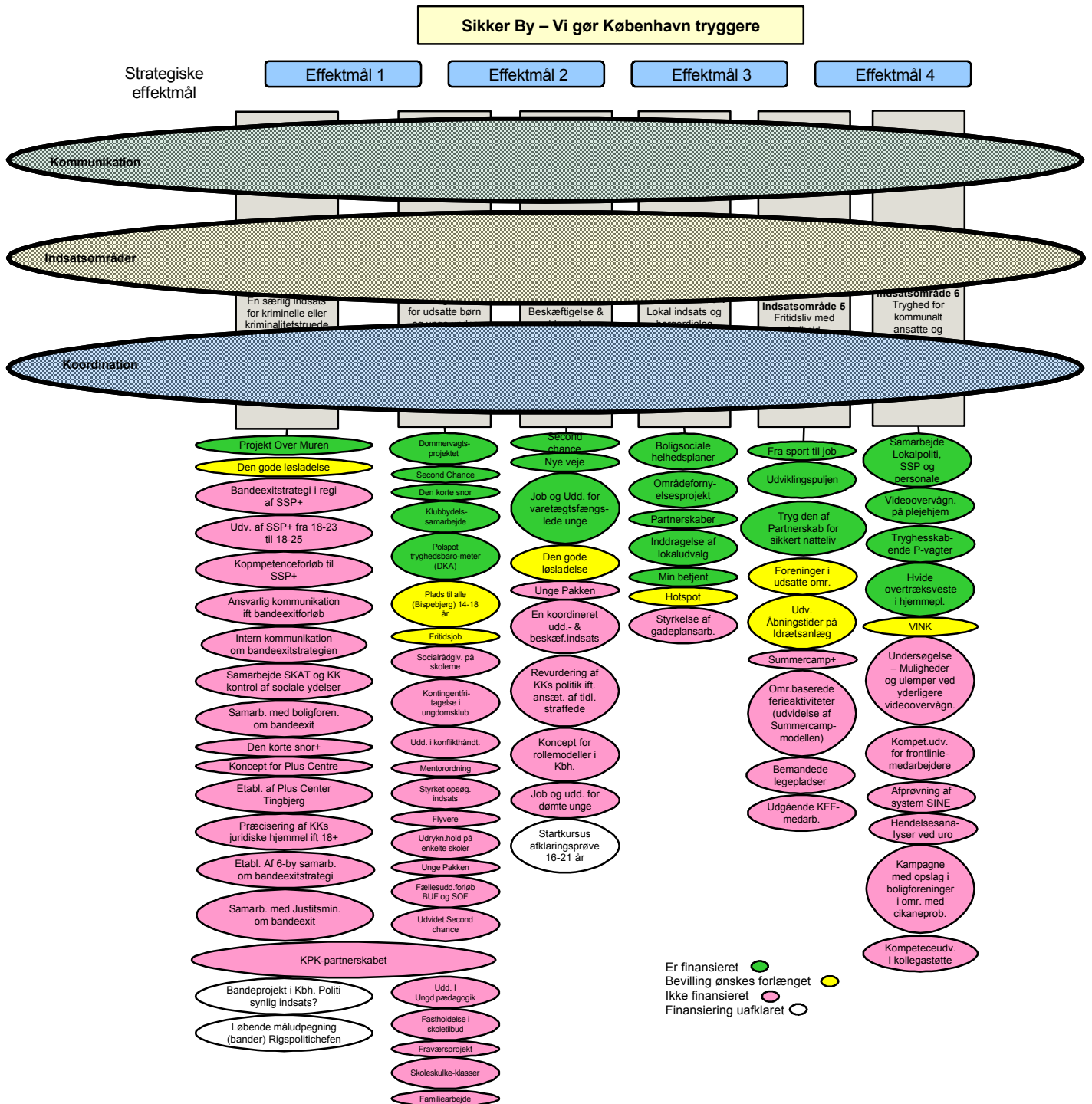
Tryghed for kommunens ansatte og stabil drift

Vi tager hånd om medarbejdernes tryghed i byrummet og sikrer den fortsatte drift på kommunens institutioner i tilfælde af uro.

Hanne arbejder i aftenplejen på Nørrebro. Hanne og hende kolleger oplevede for nogle år siden, at en gruppe unge spyttede efter dem og kastede sten efter deres bil. Aftenplejen har nu fået hvide veste, der tydeligt markerer, at de er kommunens ansatte, og de fik faste kontaktnumre til politiet, så man altid kan få hurtig hjælp, hvis der er episoder med chikane i området. Det gør, at Hanne og kollegerne føler større tryghed. Hannes afdeling skal også afprøve et nyt system, Sine, som giver mulighed for direkte alarm, hvis man står i en utryk situation om aftenen.

Hanne bliver glad, da hun i Lokalavisen Nørrebro læser, at kommunen nu sætter en kampagne i gang i boligforeningerne, der skal skabe respekt for deres arbejde som kommunalt ansatte. Det skaber også tryghed for Hanne, at hun kender til kommunens beredskabsplan i tilfælde af uro i området.

3. Organiseringen i 6 indsatsområder

Indsatsområde 1: En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge over 18 år	
Hypotese	En styrket indsats i forhold til udsatte unge over 18 år vil medføre mindre kriminalitet i denne aldersgruppe og have positiv effekt i forhold til det sociale og kriminalpræventive arbejde med gruppen af udsatte unge under 18 år.
Indsatsområdet retter sig særligt mod	Udsatte unge i aldersgruppen 18-25, der har været involveret i eller begået alvorlig, personfarlig eller banderelateret kriminalitet.
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål under-støtter indsatsområdet?	Effektmål 2: <i>Minimum 60 % af alle 18-25-årige, som har gennemført kommunens exit-forløb, er inden for en periode på 2 år efter forløbets afslutning ikke dømt for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.</i> Hertil bidrager indsatsen også til effektmålene 1 og 3.
Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af bandemedlemmer i København er faldende ▪ Ledighedstallet for aldersgruppen 18-25 er faldende ▪ Andelen af unge i aldersgruppen 18-25, der er i gang med eller har gennemført en uddannelse, er stigende
Forslag til indsats	I alt foreslås 4 delindsatser: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Exitprogram for unge i alderen 18-25, der er involveret i alvorlig, personfarlig eller banderelateret kriminalitet og som ønsker at lægge den kriminelle løbebane bag sig. ▪ Udvikling af et samlet koncept for Plus Centre (væresteder) i København. ▪ Et oplæg til en samlet national strategi for aldersgruppen 18-25 på tværs af kommuner, stat, forskningsverdenen og rigspolitiet. ▪ En styrket indsats for at gøre det københavnske natteliv mere trygt. Dertil foreslås etableret et Plus Center (værested) i Tingbjerg for at imødekomme det akutte behov i området.
Evt. eksisterende highlights-indsatser	Med exitprogrammet bygges der ovenpå de allerede eksisterende indsatser i forvaltningerne og i SSP+. Med exitprogrammet sikres en løbende koordinering, justering og fokusering af indsatsen overfor den enkelte unge.

Indsatsområde 2: En særlig indsats for udsatte børn og unge under 18 år	
Hypotese	<p>En række børn og unge får ikke tilstrækkeligt positivt udbytte af de tilbud, samfundet stiller til rådighed. Konsekvensen er, at de ikke tilegner sig grundlæggende kompetencer og færdigheder, og på lang sigt har relativt dårligere muligheder for at få uddannelse og beskæftigelse.</p> <p>Frem for at have en hverdag, der er struktureret af skole, familie, kammerater og fritid, og hvor de har positive forventninger til fremtiden, bruger de en stor del af tiden på gaden, hvor den kriminalitet, nogle af dem begår, og deres urolige adfærd generelt skaber utryghed.</p> <p>For at forebygge – eller vende – en negativ udvikling, er det afgørende, at det enkelte barn eller ung fastholdes i skolen, har en meningsfuld fritid i positive fællesskaber, at de inkluderes i (lokal)samfundet og at deres forældre ansvarliggøres i forhold til at tage ansvar for deres børn.</p> <p>Disse opgaver er Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningens kerneopgaver, og der arbejdes fortløbende på at styrke og kvalitetsudvikle disse kerneydelser.</p> <p>Men der er også behov for, at gå nye veje for dels at understøtte kerneydelserne og dels at understøtte det tværgående samarbejde om de uroskabende børn og unge. Formålet er at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Demonstrere helt tydeligt at samfundet kerer sig om dem, og at der tages umiddelbart handling ift. at stoppe uroskabende adfærd og kriminalitet, ▪ Vise, at der er positive alternativer til gadeuro, ▪ Støtte forældrene i at tage ansvaret for deres barns adfærd og positive udvikling.
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål understøtter indsatsområdet?	<p>Effektmål 1: <i>Andelen af 14–25-årige i udsatte boligområder, der sigtes for personfarlig kriminalitet, skal falde med 2 % frem mod 2013.</i></p>
Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ At antallet af de unge, der er kendte af gadeplansmedarbejderne, der deltager i klubbernes aktiviteter og tilbud er stigende ▪ At fraværprocenten i folkeskolen er dalende i udsatte boligområder

Forslag til indsatser	<p><i>Skole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Permanentgøre og udvide skolesocialrådgiverprojektet. ▪ Yde hjælp til skoler i belastede områder ved akut opståede problemer. ▪ Oprette særlige skoleskulkeklasser. ▪ Indføre retningslinier for koordineret handling ved bekymrende elevfravær. <p><i>Fritid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udvikle og styrke gadeplansarbejdet i forhold til den enkelte unge og til grupper af unge. ▪ Opkvalificere klubmedarbejderne, så de urolige unge i endnu højere grad kan inkluderes i positive og forpligtende fællesskaber. ▪ Indføre kontingentfritagelse i ungdomsklubber udsatte boligområder. ▪ Sætte særligt ind i forhold til enkelte unge eller grupper af unge i ungdomsklubber. ▪ Yde særlig hjælp til klubber og skoler i udsatte områder i en periode. <p><i>Familie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udvikle metoder til at inddrage og ansvarliggøre forældre til kriminelle og uroskabende børn og unge. ▪ Videreføre Den Korte Snor.
Evt. eksisterende highlights- indsatser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opsøgende arbejde ▪ Underretninger ▪ Klubreview ▪ Strategier for udsatte unge

Indsatsområde 3: Beskæftigelse og uddannelse	
Hypotese	<p>Uddannelse og beskæftigelse er det bedste værn mod kriminalitet: Gruppen af unge uden uddannelse og job udgør vækstlaget for unge kriminelle, således har langt den overvejende del af de unge kriminelle ingen erhvervskompetencegivende uddannelse.</p> <p>En afgørende forudsætning for at bremse tilgangen til (både)kriminalitet er at skabe perspektiv i de unges liv. De unge skal opleve, at samfundet tager dem alvorligt, at de har adgang til uddannelse, at institutionerne indretter sig inkluderende og anerkendende, men med faste tydelige krav og rammer og at de unge kan komme ind på arbejdsmarkedet.</p>
Indsatsområdet retter sig særligt mod	<p>Der gennemføres et forsøgs- og udviklingsarbejde på tværs af de kommunale forvaltninger og ungdomsuddannelsesinstitutioner, virksomheder m.fl. med fokus på følgende målgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unge, der ikke har opnået tilstrækkelige grundskolekompetencer til, at de kan gennemføre en ungdomsuddannelse på ordinære vilkår. ▪ Unge kriminalitetstruede 18-29-årige, der ikke er i uddannelse eller job
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål under-støtter indsatsområdet?	<p>Effektmål 1: <i>Andelen af 14–25-årige i udsatte boligområder, der sigtes for personfarlig kriminalitet, skal falde med 2 % frem mod 2013.</i></p> <p>Effektmål 2: <i>Minimum 60 % af alle 18-25-årige, som har gennemført kommunens exit-forløb, er inden for en periode på 2 år efter forløbets afslutning ikke dømt for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.</i></p> <p>Effektmål 3: <i>Der opnås en stigning i tryghed i udvalgte områder, som i Tryghedsindekset 2010 er markeret med behov for en markant tryghedsskabende indsats. Tryghedsniveauet i de udvalgte områder skal således gå fra at have et markant behov for indsats til at have et ordinært behov for indsats, jf. Tryghedsindekset. Målet skal være nået senest i 2015.</i></p>
Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andelen af unge i udsatte boligområder, som er kommet fra start, er stigende. ▪ Ungdomsarbejdsløsheden (fordelt på bydele) i København er faldende.

Forslag til indsatser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forøget kapacitet i tilbud til udsatte unge, herunder flere produktionsskolepladser med relevante linier (praktiske værksteder, der giver deltagerne oplevelse af at være på vej til ordinær ungdomsuddannelse og/eller ”nyttigt”/prestigefuldt arbejde). ▪ Etablering af (uddannelsesforberedende) virksomhedspraktikforløb for ikke uddannelsesparate 15-17 årige – med mentorstøtte (jvf ungepakken). ▪ Udvidet adgang til ansættelse i ”rigtige” job på arbejdsmarkeds-vilkår, hvor deltagerne oplever nødvendigheden af indsatsen - i samarbejde med Jobcenter, HighFive.
Evt. eksisterende highlights- indsatser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afklarings- og vejledningstilbud (fx)Nye Veje, Startkursus ▪ Kompetencegivende tilbud for udsatte unge (Heltidstilbud i ungdomsskolen, Egu, STU etc) ▪ Flere produktionsskolepladser ▪ Opsøgende vejledning af udsatte unge (udvidet OPS-team) ▪ Undervisning/vejledning af misbrugende/sanktionsdømte unge ▪ Lørdagsundervisning for frafaldstruede på ungdomsuddannelser ▪ Løntilskudsansættelser og praktikpladser til unge ▪ Udvidet samspil mellem jobcentret og de fem største erhvervsskoler i København ▪ Fritids- og studiejobformidling

Indsatsområde 4: Lokal indsats og borgerdialog	
Hypotese	<p>Københavns Kommune får varig tryghed i udsatte områder ved at fjerne årsagerne til utryghed og løse kriminalpræventive opgaver via skræddersyet, lokalt koordineret og helhedsorienteret indsats. Det indebærer, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De eksisterende aktiviteter styrkes gennem koordinering i en lokalt placeret, handlekraftig enhed. ▪ Fordelene ved lokalkendskab, det lokale ejerskab og lokal forankring anvendes, når der skal udpeges løsninger. ▪ De fysiske, sociale og kulturelle forhold i området forbedres.
Indsatsområdet retter sig særligt mod	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Øget virkning af den eksisterende indsats via koordinering. ▪ Øget dialog med borgerne via samarbejde med kommunens lokaludvalg.
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål understøtter indsatsområdet?	<p>Effektmål 3: <i>Der opnås en stigning i tryghed i udvalgte områder, som i Tryghedsindekset 2010 er markeret med behov for en markant tryghedsskabende indsats. Tryghedsniveauet i de udvalgte områder skal således gå fra at have et markant behov for indsats til at have et ordinært behov for indsats, jf. Tryghedsindekset. Målet skal være nået senest i 2015.</i></p>
Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af udsatte boligområder i Københavns Kommune er faldende. ▪ Kriminalitet - antallet af anmeldelser, sager og hændelser, samt sigtelser er faldende.
Forslag til indsatser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ At styregruppen for Sikker By bemyndiges til at sikre koordinationen mellem de lokale indsatser i udsatte områder. ▪ At TMU ansøger Socialministeriet om medfinansiering af 1-2 områdefornyelser i 2010 og yderligere 1-2 områdefornyelser i 2011, hvor TMFs analyse peger på behov for områdebaseret indsats. ▪ At BIU igangsætter Hotspots i udvalgte byområder, hvor Tryghedsindekset viser et markant behov for en indsats ▪ At ØKF i dialog med lokaludvalgene undersøger, hvordan de kan bidrage til en mere tryk by, f.eks. dialog med borgerne, ved at tryghed indarbejdes i bydelsplaner eller via lokale tryghedspuljer. ▪ At forvaltningerne generelt indarbejder vurdering af konsekvenser for borgernes tryghed i indstillinger, hvor det er relevant – f.eks. i byplanlægning, lokalplaner, idrætsfaciliteter mv.

Evt. eksisterende highlights-indsatser	<ol style="list-style-type: none"> 1. Områdefornyelsesprojekter 2. Hotspot 3. Partnerskaber som f.eks. Tingbjerg 4. Ungebydelsplan (Pilotprojekt i Bispebjerg) 5. SSP-København 6. Helhedsplaner
---	--

Indsatsområde 5: Fritidsliv med indhold	
Hypotese	Som en del af en tidlig indsats for udsatte unge skal børnene tilbydes aktiviteter uden for skoletid. Der arbejdes ud fra antagelsen, at et meningsfuldt fritidsliv med alsidige aktiviteter på lang sigt skaber tilhørsforhold, netværk og udfylder tiden og dermed forebygger kedsomhed og ligegyldighed, som er medvirkende årsager til kriminalitet blandt unge. Fritidsaktiviteter kan på kort sigt aktivere børn og unge under selve aktiviteten og dermed holde dem fra gaden i den periode aktiviteten foregår.
Indsatsområdet retter sig særligt mod	Da der for de fleste af indsatsernes vedkommende er tale om en langvarig forebyggende indsats, er målgruppen som udgangspunkt alle børn og unge. Dog er der særlige tiltag for børn i udsatte miljøer og for unge utilpassede (primært mænd).
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål under-støtter indsatsområdet?	<p>Effektmål 1: <i>Andelen af 14–25-årige i udsatte boligområder, der sigtes for personfarlig kriminalitet, skal falde med 2 % frem mod 2013.</i></p> <p>Effektmål 3: <i>Der opnås en stigning i tryghed i udvalgte områder, som i Tryghedsindekset 2010 er markeret med behov for en markant tryghedsskabende indsats. Tryghedsniveauet i de udvalgte områder skal således gå fra at have et markant behov for indsats til at have et ordinært behov for indsats, jf. Tryghedsindekset. Målet skal være nået senest i 2015.</i></p>
Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andelen af unge i udsatte boligområder, der benytter et forebyggende fritidstilbud, er stigende. ▪ Antal unge som benytter sig af tilbud om udvidet åbningstider på idrætsanlæg er stigende.

Forslag til indsats	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mulighed for midlertidige selvstyrende kreative aktiviteter for unge på tomme grunde i København. ▪ Feriecamps, der læner sig op ad SummerCamp-modellen. ▪ En pulje til udvidede åbningstider på anlæg. I forhold til den nuværende indsats ønskes en ekstra funktion således, at der bliver mulighed for at ansætte fx aktivitetsmedarbejdere i ydertiderne. ▪ Øget driftstilskud til udvalgte foreninger i udsatte områder, så de er i stand til at løfte en lokal forebyggende indsats. ▪ Udgående KFF-medarbejdere, der kan formidle og samle op på de mange velfungerende indsats og tilbud lokalt. ▪ Afsøge muligheden for at omlægge en del af Udviklingspuljen til kriminalitetsforebyggende projekter i foreningslivet (nyt fokusområde). ▪ Fra sport til job.
Evt. eksisterende highlights-indsats	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SummerCamp. Bevilling udløber 2010. ▪ Udvidede åbningstider på anlæg. Udløber 2010 ▪ Fra sport til job

Indsatsområde 6: Tryghed for kommunens ansatte og stabil drift	
Hypotese	<p>De senere år har der ved uro i byen været episoder med chikane og utrygge situationer for nogle af kommunens ansatte. Det er ikke acceptabelt. Kommunen skal være en attraktiv arbejdsplads for alle og de ansatte skal trygt kunne gå på arbejde.</p> <p>Samtidig har kommunen et ansvar for at levere stabil drift og ”sikker leverance” af ydelser til borgerne. Derfor skal det sikres, at driften af kommunens institutioner kan opretholdes, hvis der fremover skulle opstå uro eller krise i et område af byen.</p>
Indsatsområdet retter sig særligt mod	<p>Personale i aften-/nat funktioner, ’frontlinie’ ansatte og myndighedspersoner, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aftenplejen/Døgnbasen ▪ Tekniske ejendomsledere ▪ Gadeplansmedarbejdere ▪ Klubmedarbejdere ▪ Bibliotekspersonale ▪ P-vagter ▪ Parkbetjente ▪ Personale i kulturhuse og idrætsanlæg
Hvilket/hvilke af de 4 effekt-mål understøtter indsatsområdet?	<p>Effektmål 4: <i>Ingen institutioner og serviceydelser i Kommunen skal lukke ned ved episoder med uro eller krise i et område. Målet gælder for hele perioden 2010-2013.</i></p> <p>Forvaltningerne får indberetningspligt i forhold til nedlukning af institutioner ved uro eller krise i et område.</p>

Indikatorer på, hvad der skal nås i forhold til indsatsområdet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af kommunens 'frontlinie' ansatte, som har kendskab til hvor man skal henvende sig i tilfælde af utrygge situationer eller krise i et område, er stigende. ▪ Antallet af henvendelser til SOS-krisehjælp vedrørende utryghed er faldende.
Forslag til indsatser	<p><i>Forebyggende indsats</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kampagne i boligforeninger mv. i udsatte områder, der skal skabe respekt for det arbejde, kommunens ansatte udfører ('Pas på mig, jeg arbejder her'). Eventuelt i samarbejde med omegnskommunerne. ▪ Kompetenceudvikling af særlige medarbejdergrupper indenfor bl.a. konflikthåndtering, ungdomspædagogik, uddannelse til sikkerhedsambassadører og kollegastøtte. ▪ Undersøgelse af muligheder og ulemper ved yderligere videoovervågning. <p><i>Beredskab</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Styrket beredskabssamarbejde mellem brand, SSP og politi ved uro/krise i et område. Formålet med det styrkede beredskab er at sikre, at kommunens institutioner kan opretholde driften ved uro eller krise i et område, samt koordinerede funktion ift. forvaltningerne. ▪ Kommunens politik for forebyggelse og håndtering af vold og trusler udvides med særskilt afsnit, som vedrører vold og trusler fra kriminelle borgere og bandemedlemmer. ▪ Hændelsesanalyser og brug af vægtertjeneste ved bestemte institutioner (Københavns Brandvæsen). ▪ Mere systematiseret samarbejde med politi i hjemmeplejen. ▪ Forsøg med personligt beredskab til særligt udsatte medarbejdere i hjemmeplejen (afprøvning af System Sine til direkte beredskabskommunikation).
Evt. eksisterende highlights-indsatser	<p><i>Hvad gør kommunen allerede</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Politik for forebyggelse og håndtering af vold og trusler fra borgere/brugere. ▪ Tilbud om krisehjælp. ▪ Hvide veste i hjemmeplejen og videoovervågning på plejehjem. ▪ Beredskabsplaner i forvaltningerne og på alle arbejdspladser. ▪ Samarbejde og dialog med politi og SSP.

4. Kommunikationsstrategi for Sikker By

Formålet med kommunikation om Sikker By er at signalere bredt samarbejde om et højt prioriteret område. Budskabet er, at der i Københavns Kommune er sammenhæng og fælles mål i arbejdet for løsninger, der virker. Fokus er på at synliggøre effekter og løsninger – og de mennesker der skaber løsninger.

4.1 Målgrupper og målsætninger for kommunikation

Københavnerne

Med kommunikationen skal vi skabe opmærksomhed om vores initiativer og derved få københavnerne til at føle sig trygge i byen:

- København gør en målrettet og effektiv indsats for at skabe en sikker by, hvor københavnerne føler sig trygge.
- Vi skal som del af den indsats synliggøre, at København faktisk ER en tryk og sikker by.

Intern kommunikation

Med kommunikation involverer vi medarbejderne:

- i at føle stolthed og se resultaterne af deres arbejde, og
- i at se sig som en del af en større helhed.

Der findes desuden en intern målgruppe af frontlinjemedarbejdere, der ikke nødvendigvis arbejder med sikker by, men som i forbindelse med deres arbejde berøres af uro i byen. Denne gruppe har brug for tydelig information om, hvordan vi som arbejdsgiver tager hånd om medarbejdernes tryk og sikkerhed.

4.2 Materialer i Sikker By-kommunikationen

April: Lancering

- ØU-kronik om Sikker By
- Brev fra ØU til alle medarbejdere om Sikker By
- Faktaark på kk.dk

Maj: Kampagne, hvor vi fremhæver den eksisterende indsats gennem de medarbejdere der udfører den.

- Plakater i bybilledet og på KK's arbejdspladser
- Videomateriale på kk.dk.

5. Effektmåling af Sikker By

En hjørnesten i udviklingen og styringen af Sikker By arbejdet er viden om indsatsernes effekter. Kommunen skal løbende være i stand til at svare på hvilke varige positive forandringer, de samlede indsatser for en sikker og tryk by skaber for de københavnere, der er direkte berørt af aktiviteterne, og byens øvrige borgere.

En løbende og tæt opfølgning på effekter kan bidrage til:

- at sætte øget fokus på de politiske mål og hvorvidt indsatsen bidrager til at adressere konkrete udfordringer,
- at kvalificere den løbende koordinering mellem kommunens forvaltninger og de konkrete projekter og aktiviteter i bydelen med fokus på resultater og udviklingsbehov,
- at skabe vidensdeling og metodefællesskab på tværs af decentrale og centrale dele af kommunens forvaltninger til gavn for håndteringen af forskellige udfordringer på området og målgrupperne.

Dette afsnit beskriver en fremgangsmåde til at måle effekten af kommunens kriminalpræventive indsats, herunder forebyggelse af bandekriminalitet (Sikker By).

Med udgangspunkt i visionen for Sikker By er udledt en række overordnede strategiske målsætninger.

Nedenfor beskrives 4 effektmål og en række indikatorer for Sikker By visionen og de strategiske målsætninger. Indikatorerne skal vise, hvorvidt udviklingen går i retning af den ønskede effekt for området (effektmål).

Afsnittet indeholder efterfølgende forslag til proces for den fremadrettede afrapportering til Økonomiudvalget. Til slut er de mest centrale begreber anvendt i effektmålene og indikatorerne defineret nærmere (begrebsafklaring).

5.1 Effektmål og indikatorer/nøgletal

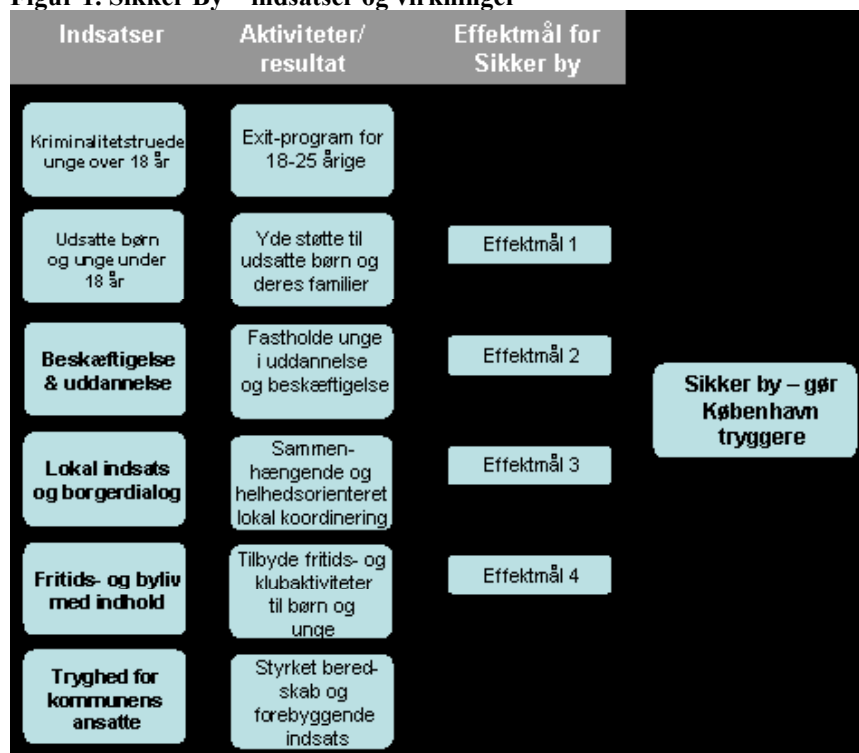
Sikker By har 6 indsatsområder, som alle støtter op om realiseringen af visionen og de strategiske målsætninger:

1. En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge

- over 18 år
- 2. En særlig indsats for udsatte børn og unge under 18 år
- 3. Beskæftigelse og uddannelse
- 4. Lokal indsats
- 5. Fritidsliv med indhold
- 6. Tryghed for kommunens ansatte og stabil drift

Figuren nedenfor viser sammenhængen mellem indsatsområder, aktiviteter og effekter (virkninger).

Figur 1. Sikker By – indsats og virkninger

Som eksempel kan nævnes indsatsområdet *En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge over 18 år*. Unge i alderen 18-25 år, der enten opererer i bandemiljøer eller som sigtes for, eller har begået alvorlig eller personfarlig kriminalitet, fylder i dag langt mest i kriminalitetsstatistikkerne. De har ofte svære vilkår, hvis de vil ud af den kriminelle løbebane. Der igangsættes derfor en konkret aktivitet rettet mod denne målgruppe. Formålet er at udvikle en strategi for, hvordan disse unge kan tilbydes redskaber og støtte til at komme ud af kriminalitet.

Konkret udarbejdes og afprøves et exit-forløb for unge i alderen 18-25 år. Der følges løbende op på, hvordan det går de unge efterfølgende, herunder om de opnår beskæftigelse eller uddannelse. Aktiviteten skal have den virkning (effekt), at de unge som gennemfører et exit-forløb

ikke dømmes for kriminalitet efterfølgende, og dermed bidrage til at skabe et mere trygt og sikkert København.

Tabel 1 viser forslag til effektmål for Sikker By.

Tabel 1. Effektmål for Sikker By 2010–2013

Effektmål 1:	Andelen af 14–25-årige i udsatte boligområder, der sigtes for personfarlig kriminalitet, skal falde med 2 % frem mod 2013	(SOF)
Effektmål 2:	Minimum 60 % af alle 18-25-årige, som har gennemført kommunens exit-forløb, er inden for en periode på 2 år efter forløbets afslutning ikke dømt for alvorlig eller personfarlig kriminalitet.	(SOF)
Effektmål 3:	Der opnås en stigning i tryghed i udvalgte områder, som i Tryghedsindekset 2010 er markeret med behov for en <i>markant</i> tryghedsskabende indsats. Tryghedsniveauet i de udvalgte områder skal således gå fra at have et <i>markant</i> behov for indsats til at have et <i>ordinært</i> behov for indsats, jf. Tryghedsindekset. Målet skal være nået senest i 2015.	(BIF)
Effektmål 4:	Ingen institutioner og serviceydelser i Kommunen skal lukke ned ved episoder med uro eller krise i et område. Målet gælder for hele perioden 2010-2013.	(ØKF)

Effektmålene for Sikker By fokuserer på at løfte udviklingen i udsatte boligområder, således at de som minimum når samme trygge og sikre niveau som København i sin helhed. Dette gøres gennem en særlig strategisk og fokuseret indsats i forhold til kommunens ordinære drift såvel som enkeltstående projektaktiviteter. Udviklingen skal løftes på en række faktorer (kriminalitet for 14-25-årige, tryghed for borgere og ansatte) i de udsatte boligområder.

Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen har overordnet set et hovedansvar og dermed en kernerolle i kommunens kriminalitetsforebyggende arbejde og dermed også for Sikker By. Forvaltningernes ordinære indsatser er rettet specifikt mod en tidlig indsats og støtte til børn og unge, og dermed en meget direkte kriminalpræventiv effekt.

Der er opstillet fire effektmål for Sikker By. I parentes er angivet den forvaltning, som har projektansvaret for at realisere målet. Hvert effektmål understøttes af en række konkrete aktiviteter og projekter inden for de enkelte indsatsområder. Alle forvaltninger er ansvarlige for at gennemføre, følge op på og dokumentere resultater inden for konkrete projekter og aktiviteter.

Selvom hvert effektmål har én forvaltning, som er projektansvarlig, gælder det, at de konkrete indsatser realiseres i et løbende og tæt samarbejde mellem forvaltningerne. Som eksempel kan nævnes, at indsatsen i forhold til at få flere 18-25-årige ud af en kriminel løbebane involverer et tæt samarbejde primært mellem SOF, BUF og BIF.

Hvor effektmål er specifikke mål for den virkning, Sikker By indsatsen skal realisere, viser indikatorer, hvorvidt udviklingen går *i retning af* de ønskede virkninger (effektmål). Tabel 2 indeholder forslag til

indikatorer for Sikker By. De er fordelt på de 6 indsatsområder. Den forvaltning, som er ansvarlig for at følge og indhente tal for udviklingen, er angivet i parentes.

Tabel 2. Indikatorer for Sikker By 2010–2015

En særlig indsats for kriminelle eller kriminalitetstruede unge over 18 år	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af bandemedlemmer i København er faldende (ØKF) ▪ Ledighedstallet for aldersgruppen 18-25 er faldende (BIF) ▪ Andelen af unge i aldersgruppen 18-25, der er i gang med eller har gennemført en uddannelse, er stigende (BUF)
En særlig indsats for udsatte børn og unge under 18 år	<ul style="list-style-type: none"> ▪ At antallet af de unge, der er kendte af gadeplansmedarbejderne, der deltager i klubbernes aktiviteter og tilbud er stigende (BUF) ▪ At fraværsprocenten i folkeskolen er dalende i udsatte boligområder (BUF)
Beskæftigelse og uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andelen af unge i udsatte boligområder, som er <i>kommet fra start</i>, er stigende (SOF, BIF og BUF) ▪ Ungdomsarbejdsløsheden (fordelt på bydele) i København er faldende (BIF)
Lokal indsats og borgerdialog	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af udsatte boligområder i Københavns Kommune er faldende (TMF) ▪ Kriminalitet - antallet af anmeldelser, sager og hændelser, samt sigtelser er faldende (ØKF)
Fritidsliv med indhold	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andelen af unge i udsatte boligområder, der benytter et forebyggende fritidstilbud, er stigende (KFF) ▪ Antal unge som benytter sig af tilbud om udvidet åbningstider på idrætsanlæg er stigende (KFF)
Tryghed for kommunens ansatte og stabil drift	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antallet af kommunens 'frontlinie' ansatte, som har kendskab til hvor man skal henvende sig i tilfælde af utrygge situationer eller krise i et område, er stigende (SUF) ▪ Antallet af henvendelser til SOS-krisehjælp vedrørende utryghed er faldende (SUF)

De valgte indikatorer er fastsat i samarbejde med fagforvaltningerne, hvorved det sikres, at der udvælges valide indikatorer, der så vidt muligt bygger på allerede eksisterende data. Det er målet, at data for de enkelte effektmål og indikatorer så vidt muligt indhentes fra eksisterende afrapporteringer og målinger.

Kommunens forvaltninger anvender i dag en række forskellige koncepter til afrapporteringer og målinger, som alle indeholder relevante nøgletal for det kriminalpræventive arbejde:

- Tryghedsindeks (BIF)
- Afrapportering af urolige områder (SOF, BIF og BUF)
- Socialt belastningsindeks for børnefamilier (SOF)
- Nøgletal til Økonomiudvalget om Sikker By (ØKF)
- Det Socio-økonomiske Københavnerkort (TMF) – under

- udvikling
- Integrationsbarometret (BIF)
- Det Sociale Barometer (SOF og BUF)

Målingerne anvendes i forskellige sammenhænge og ikke nødvendigvis direkte til opfølgning på det kriminalpræventive arbejde.

Fælles for målingerne er, at resultaterne/nøgletal kan vises fordelt på kommunens bydele/områder. Tryghedsindekset, Det Sociale Belastningsindeks, SØK-kortet og Integrationsbarometret indeholder desuden mulighed for en grafisk oversigt, som viser hvordan de forskellige nøgletal og indikatorer fordeler sig på kommunens bydele/distrikter/områder/gader.

Det anbefales, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med de øvrige forvaltninger nærmere kortlægger de forskellige kort og målinger. Målet er at sikre udbredelse og deling af informationer om det kriminalpræventive arbejde på tværs af forvaltningerne, for derigennem at sikre en koordineret afrapportering.

5.2 Nøgletal for kriminalitet

Borgerrepræsentationen besluttede den 28. januar 2010, at Økonomiudvalget løbende skal forelægges nøgletal for kriminaliteten i København. Første afrapportering af nøgletal blev omdelt på Økonomiudvalgets møde den 2. marts 2010. Med indeværende indstilling er vedlagt følgende nøgletal for kriminalitet for årets første 3 måneder:

1. Antal anmeldelser fordelt på typer af kriminalitet.
2. Antal anmeldelser fordelt på kommunens områder.
3. Top 25 for hvor sager og hændelser forekommer i kommunen.
4. Antal sager og hændelser fordelt på kommunens områder.
5. De 25 oftest forekommende typer af kriminalitet.
6. Antal sigtelser i kommunen fordelt på 0–25-årige og fordelt på 3 aldersgrupper (inklusive ”sigtelser” for under 15-årige).
7. Antal sigtelser mod unge under 18 år fordelt på typer af kriminalitet.

Nøgletallene dækker perioden fra årets begyndelse frem til dags dato. For så vidt angår nøgletal for *antal anmeldelser* sammenlignes dette års tal med samme periode sidste år. Tal for kriminalitet leveres af Københavns Politi. Tallene viser, at København i 2010 har oplevet et markant fald i antallet af anmeldelser inden for de fleste typer af kriminalitet, sammenlignet med samme periode sidste år.

Således er antallet af anmeldte røverier mod personer faldet med 27 % og antallet af anmeldte voldstilfælde faldet med 11 %. Den positive udvikling modsvares dog af en stigning i antallet af anmeldte indbrud, som er steget med 51 % sammenlignet med sidste år. Der har i årets

første 3 måneder været ca. 5.440 sigtelser af børn og unge mellem 10 – 25 år. Heraf står de 18-25-årige for langt størstedelen af sigtelserne svarende til ca. 80 %.

Desuden vedlagt oversigt over antal drab i en række større europæiske byer inklusiv København for perioden 2005–2007, samt oversigt som sammenligner kriminaliteten i København og Oslo i 2009 på kriminalitetstyperne vold, røveri og drab. Heraf fremgår at mord og voldsraten i København ligger lavt i forhold til andre storbyer i Europa, og at den har været støt faldende i perioden. Økonomiudvalget vil fremover få forelagt opdaterede tal for kriminaliteten i København sammenlignet med andre større europæiske storbyer, så vidt data er tilgængelig.

5.3 Proces for afrapportering

Det foreslås, at Økonomiudvalget årligt forelægges resultater for effektmål samt indikatorer for Sikker By. Første afrapportering foretages primo 2011. Nøgletal for kriminalitet forelægges minimum en gang i kvartalet.

Økonomiudvalget vil desuden i foråret 2010 få forelagt resultater fra Tryghedsindekset 2010 samt resultater fra *afrapportering af urolige områder for 1. kvartal 2010*. Sidstnævnte afrapportering indeholder:

- Resultater fra Tryghedsindekset
- Tal for antal afhøringer af unge i alderen 12-17 år
- Antal enkeltsager behandlet i SSP
- SSP organisationens beskrivelse og vurdering af udviklingen i København

5.4 Begrebsafklaring

- Effektmål er mål for den endelige effekt af Sikker By. De viser *mål for den samlede effekt* af de konkrete aktiviteter og projekter.
- Indikatorer er konkrete nøgletal som viser hvorvidt udviklingen går i retning af en bestemt effekt. Disse er fordelt på indsatsområderne.
- Udsatte boligområder defineres som områder karakteriseret ved behov for markant eller intensiveret tryghedsskabende indsats (ifølge Tryghedsindekset) eller områder som har en høj social belastningsgrad (ifølge det sociale belastningsindeks for børnefamilier).
- Borgernes tryghed defineres med udgangspunkt i Tryghedsindekset. Indekset er beregnet ud fra 2 kilder. 1) en spørgeskemaundersøgelse måler borgernes oplevelse af om de har været udsat for kriminalitet

samt borgernes oplevelse af kriminalitetsomfanget i deres nabolag; 2) statistik for kriminalitet fra politiet. Tryghedsindekset præsenteres ud fra 5 tryghedskategorier, som viser behovet for indsats i et bestemt område: markant, intensiveret, ordinær, reduceret eller minimal.

- Tryghed for de ansatte defineres med udgangspunkt i udvalgte spørgsmål fra kommunens trivselsundersøgelse, som gennemføres hvert andet år. Det er målet på langt sigt, at trivselsundersøgelsen kommer til at indeholde specifikke spørgsmål rettet mod tryghed og sikkerhed.
- Personfarlig kriminalitet indeholder vold, røveri, overfald eller anvendelse af våben. Definitionen følger SSP Københavns niveau 4 for graduering af enkeltsager dækkende de mest alvorlige forhold.
- Alvorlig kriminalitet afgrænses til indbrud, groft hærværk, salg af stoffer, trusler om vold eller deltagelse i tæskehold, og følger SSP Københavns niveau 3 for graduering af enkeltsager.
- Kommet fra start dækker over børn og unge, som opfylder et af følgende kriterier: fuldført 9. klasse, fuldført produktionsskoleforløb, i gang med eller fuldført en ungdomsuddannelse/voksenuddannelse, eller i beskæftigelse.

6. Koncept for selvevaluering af projekter og aktiviteter

For at sikre en sammenhængende opfølgning på effektmål og indikatorer for Sikker By er det vigtigt, at indsatsområdernes konkrete aktiviteter og projekter følger samme standard for evaluering og opfølgning. I dette afsnit beskrives indhold og proces for udarbejdelse af et fælles koncept for selvevaluering af projekter under Sikker By.

En fælles standard kan bidrage til at lette og smidiggøre de projektansvarliges arbejde med rapportering af resultater og effekter. Dermed sikres, at sammenhængen mellem de enkelte projektaktiviteter på den ene side og Sikker By visionen og målsætningerne på den anden side bliver mere gennemskuelig for alle involverede aktører. En fælles standard vil desuden skabe et bedre overblik over Sikker By projektporteføljen.

6.1 Eksisterende systemer til selvevaluering

Kommunen anvender i dag 2 standarder for evaluering og opfølgning på projekter, som Sikker By med fordel kan trække på:

- Rambøll koncept for evaluering af kriminalpræventive indsatser.
- Fælles standard for evaluerings- og ansøgningskemaer til integrationsfremmende puljer (BR 28. maj 2009).

Rambøll konceptet afprøves i 2010 på en række projekter inden for Sikker By (Den korte snor, gadeplansarbejdet, socialrådgivere på udsatte skoler m.fl.). Der måles på forskellige indikatorer specifikke for hvert enkelt projekt og fordelt på fem overordnede dimensioner: 1) uddannelse/job; 2) familierelationer; 3) sociale og personlige kompetencer; 4) fritidsliv og 5) kriminalitet. Resultater fra evalueringen forventes at ligge klar september 2010.

Økonomiforvaltningen har desuden indgået aftale med Rambøll omkring anvendelse af IT-løsning til at understøtte dataindsamlingen for så vidt angår projektet *Den korte snor* og *Socialforvaltningens projekt med gadeplansarbejdet*. Den samlede udgift til anvendelse og opsætning til disse to projekter er 200.000 kr. En fortsat licens til at anvende systemet vil koste ca. 40.000 kr. årligt. Erfaringerne med brug af dette system vil indgå i den samlede afrapportering for evalueringen.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har i samarbejde med en række forvaltninger udviklet en *fælles standard for ansøgning, evaluering og opfølgning på projekter og aktiviteter med kommunal medfinansiering fra en af kommunens integrationsfremmende puljer*.

Det består af 3 skemaer til ansøgning, evaluering og løbende opfølgning, som sætter særlig fokus på at kortlægge, hvilke effekter aktiviteterne har for målgruppen.

Skemaet for evaluering indeholder blandt andet spørgsmål om:

- Projektets formål og tidsperiode
- Målgruppe og bydel
- Beskrivelse af og tal for hvordan projektet har gavnet målgruppen
- Beskrivelse af opnåede effekter
- Beskrivelse af udfordringer
- Beskrivelse af hvordan projektet er forankret efter udløb af bevilling
- Anvendte metoder og hvordan disse har fungeret
- Økonomi

Derudover skal projekterne løbende indrapportere status for udviklingen i projektet herunder status på effektmål og konkrete resultater. Denne monitorering og opfølgning indeholder blandt andet:

- Beskrivelse af fremdriften i forhold til projektets aktiviteter, resultater og effekter på kort sigt
- Vurdering af væsentlige risici som projektet er stødt på, og hvordan de håndteres
- Forslag til eventuelle ændringer i succeskriterier, aktiviteter, resultater og effekter.
- Beskrivelse af hvordan projektet herunder metoder forankres i organisationen.

Den fælles standard gælder for ansøgning, evaluering og opfølgning for alle projekter under de integrationsfremmende puljer, og understøttes digitalt via et fælles IT-system (forventes udrullet medio 2010). IT-systemet anvendes af de projektansvarlige såvel som centralt til at hente og opsamle resultater.

6.2 Indhold og videre proces

Det vurderes på nuværende tidspunkt, at Sikker By med fordel vil kunne tage udgangspunkt i det vedtagne koncept for evaluering og løbende opfølgning på projekter støttet af de integrationsfremmende puljer. Konceptet er udviklet og vedtaget af Borgerrepræsentationen, og en række af projekterne, der er støttet af de integrationsfremmende puljer, overlapper med den kriminalpræventive indsats i Sikker By.

Der er behov for at udvikle et specifikt spørgeskema for evaluering og opfølgning på Sikker By projekter. Med udgangspunkt i ovennævnte spørgepunkter kan for eksempel suppleres eller tilrettes med spørgsmål, som sætter særlig fokus på de kriminalpræventive effekter

og resultater inden for Sikker By indsatsområderne.

Det vil desuden være nødvendigt at fastlægge de retningslinjer, som skal gælde for indrapportering til systemet for så vidt angår Sikker By projekterne. Det er blandt andet vigtigt at sikre, at det samme projekt ikke skal rapportere flere gange til samme eller forskellige systemer. Samtidig skal eventuelle udgifter, der er knyttet til anvendelsen af systemet kortlægges. Det er foreløbig vurderingen, at det ikke vil medføre væsentlige merudgifter til IT-understøttelse at tilføje et særligt Sikker By evaluerings- og opfølgningsskema. Hertil kan komme eventuelle ressourcer til opsamling og løbende opfølgning på resultater.

Inden der træffes beslutning om det endelige koncept, vil det være hensigtsmæssigt at afvente resultaterne fra den igangværende Rambøll-evaluering, således at erfaringerne med Rambølls evalueringskoncept kan inddrages.

Det foreslås på den baggrund, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne udarbejder forslag til endeligt koncept for selvevaluering af projekter. Konceptet skal så vidt muligt baseres på eksisterende kendte standarder med henblik på at minimere udgifterne til evaluering og opfølgning og sikre enkle administrative arbejdsgange for medarbejderne. Det endelige koncept for selvevaluering forelægges Økonomiudvalget til godkendelse senest oktober 2010.

6.3 Evaluering og opfølgning på den ordinære drift

For så vidt angår evaluering og effektivt vurdering af forvaltningernes *ordinære indsatser* kan nævnes, at socialforvaltningen i øjeblikket afprøver en model for at måle og indhente viden om effekten af socialindsatsen over for børn og unge. Målet er at indhente viden om hvorvidt børnene/de unge får det bedre, mens de modtager en social indsats, samt om nogle indsatser har en bedre effekt end andre, for hvem og hvorfor.

Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med forvaltningerne nærmere undersøge i hvilken grad relevante resultater fra dette arbejde kan formidles til Økonomiudvalget i forbindelse med den løbende afrapportering for Sikker By. Derudover undersøges, hvorvidt de anvendte metoder og værktøjer til effektmåling af den ordinære drift inden for den socialfaglige indsats kan udbredes til andre af kommunens fagområder, som har et kriminalpræventivt sigte.